

[Aksel Larsen.]

Folketinget har mange gange besluttet, at denne eller hin skat ikke skal indregnes i pristallet, det er sket ved forskellige forbrugsskatter, og folketinget har senere besluttet — og det var en politisk afgørelse — at skatter overhovedet ikke skal indregnes i pristallet. Hvordan kan man så tale om departementets videnskabelige frihed til at afgøre, hvordan pristallet skal være? Det afgør departementet slet ikke.

Dertil kommer, at det bliver jo også på en anden måde en strid om kejserens skæg, for det viser sig, at en regering og en minister altid har mulighed for at gribe ind i pristalsudregningen og påvirke pristallet i op- eller nedadgående retning. Det ærede medlem, som talte før mig, har været handelsminister. Han har som handelsminister været med til at afdæmpe pristallets stigning ved at nedsætte sukkerprisen, kort før pristalsundersøgelsen skulle finde sted. Jeg tvivler ikke om, at han senere kom til at fortryde dette, fordi det gik jo ud over sukkerfonden, men det blev gjort. Vi har også været ude for, at en handelsminister — det var vist den samme — har åbnet op for en fri import af italienske kartofler for at forhindre, at kartoffelprisen kom til at veje tungt i pristallet.

Dér var departementet i hvert fald videnskabeligt set værgeløst, og det kunne ikke have nyttet noget, selv om departementschefen havde haft til hensigt at optræde, som han kort efter, at han blev departementschef, bebudede at han i givet fald ville gøre. Så vidt jeg husker, kom han med en udtalelse om, at hvis han blot var kommet til noget tidligere, ville pristallet i et bestemt år ikke være steget på grund af kartoffelpriserne; det skulle han nok have ordnet rent departementalt-videnskabeligt.

Lad os derfor holde op med at tale om, at ministeren skal have håndjern på og ikke må have nogen som helst indflydelse på, hvad et ham underlagt departement foretager sig. Selvfølgelig skal ministeren have ansvaret for departementet og indflydelse på, hvad departementet foretager sig.

Jeg har sagt, at den redegørelse, ministeren har givet, er af en sådan art, at tinget ikke har ret til at anfægte den, og sådan set har jeg heller ikke mærket noget til,

at ordføreren for forespørgerne har anfægtet den. Men alligevel kommer han med et forslag om overgang til næste sag på dagsordenen, som forekommer mig at være formuleret sådan, at det næsten bliver en håndfæstning. Forslaget understreger princippet om den selvfølgelige selvstændighed, det statistiske departement må have i den departementet pålagte opgave med udregning af reguleringspristal, og derpå siges der, at tinget fastholder, at denne selvstændighed må respekteres i fremtiden. Hvis det er meningen med den foreslåede dagsorden, at ministeren fremtidig ikke på nogen måde må interessere sig for eller blande sig i, hvordan det statistiske departement regner pristallet ud; finder jeg, at folketinget ikke kan vedtage den, og jeg beder ordføreren for forespørgerne udtale sig ganske klart om, hvilken mening han lægger i sit forslag, og hvordan det skal forstås.

Det er mig desværre forståeligt, at regeringen akkviescerer ved denne dagsorden og anbefaler den til vedtagelse; det er forståeligt, fordi vi jo ganske åbenbart har en regering, som er parat til at imødekomme den højre side af salen også på områder, hvor den ikke behøver det, og hvor det set fra et regeringssynspunkt må være aldeles urimeligt.

Jeg har ikke fået nogen argumenter, som antyder, at ministeren har gjort noget forkert. Det skulle lige være, at det havde været praktisk, om rette eller urette vedkommende noget tidligere havde opdaget, at det kunne få følger for pristallets højde, om man anvendte det nye beregningsgrundlag, fordi boligposten sikkert derved ville komme til at veje langt tungere, hvis man tog huslejestigningen med i beregningerne.

Det, der burde have været gjort, var vel, at den højtærede økonomiminister, som formentlig i god tid er blevet underrettet af departementet, havde henstillet, at man overvejede spørgsmålet. Det er åbenbart ikke sket, og så kommer vi frem til pristalsnævnets møde i september. Derom kan jeg kun sige, at hvis man har et pristalsnævn, bør det også have noget at skulle have sagt. Når det sammenkaldes, for at departementet kan rådføre sig med det om det kommende pristal, må departementet tage hensyn til, hvad der fremkommer fra pristalsnævnets medlemmers side. Man kan